

Enerģētikas un vides aģentūra

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts: pasts@eva.gov.lv, www.eva.gov.lv

Rīgā

12.08.2025.

Nr. 10.5/40/2025

Lēmums

par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

Akciju sabiedrība “Latvijas valsts meži”, reģ. Nr. 40003466281, juridiskā adrese: Vaiņodes iela 1, Rīga, LV-1004, tālrunis 67610015, e-pasts: lvm@lvm.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Paredzētās darbības nosaukums:

Derīgo izrakteņu (smilts un smilts-grants) ieguve atradnē “Lorupe 2” (turpmāk – Paredzētā darbība).

Paredzētās darbības norises vieta:

Nekustamā īpašuma “Silciema meža masīvs” (kadastra Nr. 80640070842) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 80640070825, Inčukalna pagasts, Siguldas novads (turpmāk – Darbības vieta).

Īss paredzētās darbības raksturojums, faktu konstatācija un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Enerģētikas un vides aģentūrā¹ (turpmāk – Aģentūra) 2025. gada 12. augustā reģistrēta² Valsts vides dienesta (turpmāk – Dienests) 2025. gada 11. augusta vēstule Nr. 2.3/AP/7204/2025, ar kuru atbilstoši Iesniegumu likuma 4. panta otrajai daļai pēc piekritības pārsūtīts Ierosinātājas 2025. gada 4. augusta iesniegums Nr. 4.1-2_04sf_280_25_368 ietekmes uz vidi sākotnējam izvērtējumam ar pielikumiem (turpmāk kopā saukts – Iesniegums). Iesniegumam pievienoti šādi pielikumi: zemes robežu plāna kopija, Zemesgrāmatas nodalījuma noraksts, smilts-grants un smilts atradnes “Lorupe 2” novietojuma plāns, krājumu aprēķina laukuma plāns un ģeoloģiskie griezumī, 2012. gada 18. maija Valsts nekustamā īpašuma pārvaldīšanas līguma kopija un pilnvara.
2. Saskaņā ar Iesniegumu:
 - 2.1. Paredzēts veikt smilts-grants un smilts ieguvi atradnes “Lorupe 2” (turpmāk – arī Atradne) krājumu aprēķina laukumā, kura kopējā platība ir 52,899 ha. Precīza Atradnes platība un tajā esošo smilts-grants un smilts krājumu apjoms būs zināms pēc krājumu

¹ Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 2025. gada 1. februāri reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru.

² Aģentūras reģistrācijas Nr. 2.9/2912/2025-S.

akcepta Valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (turpmāk – LVĢMC). Krājumi līdz šī lēmuma sagatavošanas brīdim nav akceptēti.

- 2.2. Aplēstais kopīgais krājumu apjoms ir 4345,59 tūkst. m³, t.sk. smilts-grants – 2604,45 tūkst. m³ (t.sk. 2381,15 tūkst. m³ virs gruntsūdens līmeņa un 223,30 tūkst. m³ zem gruntsūdens līmeņa), smilts – 1741,14 tūkst. m³ (t.sk. 1710,76 tūkst. m³ virs gruntsūdens līmeņa un 30,38 tūkst. m³ zem gruntsūdens līmeņa), mālsmilts – 39,17 tūkst. m³ (visi krājumi virs gruntsūdens līmeņa).
- 2.3. Paredzētā darbība ietver ieguves vietas sagatavošanu (atmežošanu, segkārtas noņemšanu), derīgo izrakteņu ieguvī, derīgo izrakteņu pārstrādi (sijāšanu, drupināšanu, mazgāšanu), izstrādāto ieguves laukumu rekultivāciju (mežsaimnieciska izmantošana un ūdenstilpnes veidošana). Karjera atsegšanu ir paredzēts veikt visā Atradnes teritorijā secīgi pa vairākiem sektoriem.
- 2.4. Karjera sagatavošanas darbus un derīgo izrakteņu ieguvī plānots veikt, izmantojot ekskavatorus, frontālos iekrāvējus, buldozerus un artiklētus pašizgāzējus (damperus). Noslēdzošajā karjera izstrādes stadijā paredzams, ka derīgo izrakteņu ieguve, nepieciešamības gadījumā, var tikt veikta, izmantojot grunts sūkni. Smilts-grants un smilts ieguvī paredzēts veikt atklātā karjerā vairākās kāplēs (1. kāple – līdz gruntsūdens līmenim, 2. kāple – zem gruntsūdens līmeņa). Kāpļu skaits tiks precizēts derīgo izrakteņu ieguves projekta izstrādes gaitā. Minerālmateriālu pārstrādes darbi varētu notikt periodiski – pēc nepieciešamības (stacionāras iekārtas Atradnē nav paredzētas).
- 2.5. Paredzētā darbība neietver mākslīgu gruntsūdens līmeņa pazemināšanu – atsūkņēšanu un novadīšanu ārpus Atradnes teritorijas. Derīgo izrakteņu mazgāšanai patērēto ūdeni paredzēts atgriezt pašteces veidā izstrādes laikā izveidotajā ūdenstilpnē, ļaujot noskalotajām māla un putekļu daļiņām izgulsnēties ūdenstilpnē. Ūdenstilpne netiks savienota ar citiem virszemes ūdensobjektiem, un paredzētā ūdens aprīte veidos slēgtu sistēmu.
- 2.6. Ieguves apjoms un intensitāte būs atkarīga no materiāla pieprasījumā reģionā, bet vidēji gadā plānots iegūt līdz 300 tūkst. m³ derīgo izrakteņu. Atsevišķos gadījumos (piemēram, lielu būvniecības objektu īstenošanas laikā) ieguves un daudzums var pārsniegt minēto apjomu. Ieguves darbi plānoti laikā no plkst. 7.00-19.00.
- 2.7. Derīgā materiāla transportēšanai tiks izmantotos Ierosinātās iapašumā esošais meža ceļš "Silciema ceļš", kas pēc ~ 1,8 km pieslēdzas valsts galvenajam autoceļam A2 *Rīga–Sigulda–Igaunijas robeža (Veclaicene)* (turpmāk – Autoceļš A2). Pie iebrauktuves karjerā nepieciešamības gadījumā tiks uzstādīta slēdzama barjera. Citi infrastruktūras objekti Atradnē nav plānoti. Tehnikas vajadzībām nepieciešamo dīzeļdegvielu un smērvielas Darbības vietā nav paredzēts pastāvīgi uzglabāt – tās tiks pievestas tikai uz uzpildīšanas laiku.
- 2.8. Tuvākā apdzīvotā vieta – Eglupes ciems – atrodas ~0,9 km attālumā R no Darbības vietas. Eglupē izvietotas arī Atradnei tuvākās dzīvojamās ēkas. Starp Paredzētās darbības vietu un dzīvojamajām ēkām tiks saglabāts neliels meža masīvs, kas kalpos kā dabiska trokšņa mazināšanas barjera. Darbības vieta atrodas ~ 1,3 km attālumā no Siguldas pilsētas robežas.
- 2.9. Darbības vietā neatrodas neviena dabiska ūdenstilpe un ūdenstece. Tuvākās upes – Dzirnavupe un Eglupe – atrodas attiecīgi ~0,5 km attālumā uz D un ~ 0,9 km attālumā uz A no plānotās Atradnes. Gauja atrodas ~ 2 km uz Z no Darbības vietas

- 2.10. Darbības vietai tuvākais valsts aizsargātais kultūras piemineklis – “Salu senkapi (Līvu kapi)”³ atrodas ~ 1,4 km attālumā A virzienā.
3. Atbilstoši Iesniegumam un LVĢMC Zemes dzīļu informācijas sistēmas⁴ (turpmāk – ZDzIS) datiem Atradnes tuvumā (līdz 2 km rādiusā) atrodas vairākas derīgo izrakteņu atradnes – “Lorupe III-VI iecirknis” (ZDzIS Nr. B160, platība 18,4 ha), “Lorupe LVM” (ZDzIS Nr. B2857, platība 22,37 ha), “Silciems 2018” (ZDzIS Nr. B2978, platība 13,088 ha), “Silciems II” (ZDzIS Nr. B76, platība 5,3 ha), “Silciems 1978” (ZDzIS Nr. B805, platība 16 ha), “Silciems I” (ZDzIS Nr. B1747, platība 13,62 ha) un “Kempings” (ZDzIS Nr. B2745, platība 7,52 ha). Derīgo izrakteņu ieguvei spēkā esošas bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujas ir atradnēs “Lorupe LVM”, “Kempings” un “Silciems 2018”. Darbības vieta piekļaujas atradnei “Lorupe LVM”, Z malā robežojas ar atradni “Lorupe III-VI iecirknis” un daļēji ietver atradnes “Silciems I” akceptēto krājumu laukumu.
 4. Aģentūra konstatē, ka smilts-grants un smilts ieguvei nekustamā īpašuma “Silciema meža masīvs” (kadastra Nr. 80640070842) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 80640070825 jau iepriekš ir veikta ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) procedūra, par ko Aģentūra 2016. gada 23. septembrī ir izdevusi atzinumu Nr. 10 *par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu plānotai smilts-grants un smilts ieguvei derīgo izrakteņu atradnē “Lorupe III Meža iecirknis” Inčukalna novada Inčukalna pagastā*⁵. Minētajā IVN vērtētā derīgo izrakteņu ieguves vietas platība ir 22,37 ha un pašlaik šīs atradnes nosaukums ir “Lorupe LVM”.
 5. Saskaņā ar spēkā esošo Inčukalna novada teritorijas plānojumu 2013.–2024. gadam⁶ (turpmāk – Teritorijas plānojums) Darbības vieta atrodas *Mežu teritorijā*, kur atbilstoši Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem ir atļauta derīgo izrakteņu ieguve, veicot zemes atmežošanu. Darbības vieta Z malā robežojas ar *Rūpniecības apbūves teritoriju (R1) (derīgo izrakteņu ieguves teritoriju)*. Atbilstoši Teritorijas plānojuma funkcionālā zonējuma kartei Darbības vieta neskar vides un dabas resursu vai cita veida aizsargjoslas.
 6. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu (turpmāk – DDPS) “Ozols”⁷ Darbības vieta neietilpst īpaši aizsargājamā dabas teritorijā un tajā nav reģistrēti mikroliegumi. Tuvākā īpaši aizsargājamā teritorija ir Gaujas nacionālais parks, kas iekļauts Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) sarakstā, un atrodas ~ 0,9 km attālumā uz Z no Darbības vietas, otru pusē Autoceļam A2. Tuvākie mikroliegumi atrodas ~ 5 km attālumā. Atbilstoši DDPS “Ozols” Darbības vietā reģistrēta īpaši aizsargājamās augu sugas meža silpures *Pulsatilla patens* atradne. Darbības vietā un tās tiešā tuvumā nav reģistrēti īpaši aizsargājami biotopi.
 7. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 4. panta pirmās daļas 1. punkts noteic, ka *“ietekmes novērtējums nepieciešams paredzētajām darbībām, kuras ir saistītas ar šā likuma 1. pielikumā minētajiem objektiem”*. Konkrētajā gadījumā Aģentūra secina:
 - 7.1. Ņemot vērā šā lēmuma 2.1. apakšpunktā minēto, Paredzētā darbība pārsniedz Novērtējuma likuma 1. pielikuma 25. punktā “Derīgo izrakteņu ieguve 25 hektāru vai lielākā platībā vai kūdras ieguve 150 hektāru vai lielākā platībā” noteikto robežvērtību, tādēļ ietekmes uz vidi novērtējuma veikšana ir obligāta;

³ Pieejams – <https://mantojums.lv/cultural-objects/2098> (skatīts 12.08.2025.).

⁴ Pieejams – <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/zemes-dzilu-informacijas-sistema> (skatīts 12.08.2025.).

⁵ Pieejams – <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/smilts-grants-un-smilts-ieguve-atradne-lorupe-iii-meza-iecirknis-incukalna-novada-incukalna-pagasta>.

⁶ Inčukalna novada (administratīvā teritorija līdz 01.07.2021.) teritorijas plānojums 2013.-2024. gadam pieejams - https://geolativija.lv/geo/tapis?document=open#document_98 (skatīts 12.08.2025.).

⁷ Pieejama – <https://ozols.gov.lv/pub> (skatīts 12.08.2025.).

- 7.2. Novērtējuma likuma 7. pants paredz, ka paredzēto darbību, kas minēta šī likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktā, ierosinātājs piesaka Aģentūrai, iesniedzot rakstveida iesniegumu, bet šā likuma 14.¹ panta 1.¹ daļa paredz, ka Aģentūra par IVN procedūras piemērošanu izdod lēmumu.
8. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmajā daļā noteikto, *“ja ir saņemts kompetentās institūcijas lēmums, ka veicams paredzētās darbības ietekmes novērtējums, ierosinātājs vismaz vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā publicē paziņojumu par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par šīs darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli informē tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Ierosinātājs minēto paziņojumu ievietošanai mājaslapā internetā elektroniski iesniedz kompetentajai institūcijai un pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā tiek plānota paredzētā darbība”*.
9. Ņemot vērā minēto, kā arī vadoties no Novērtējuma likuma 15. panta otrās daļas nosacījumiem, Aģentūra konstatē, ka izdodams lēmums par ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu, vienlaikus, ņemot vērā Paredzētās darbības apjomu, Atradnei tuvumā esošās derīgo izrakteņu ieguves vietas, kā arī apdzīvoto vietu tuvumu, nosakāms, ka organizējama arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme. Tās nepieciešamība saistīta gan ar plānotās darbības apjomu un mērogu, gan ar ietekmes telpisko izplatību un tās sagaidāmo ietekmi ilgtermiņā. Aģentūra vērš Ierosinātājas uzmanību, ka Noteikumu Nr. 18 25. punkts noteic, ka *“[...] paziņojumā par sākotnējo apspriešanu papildus norāda sākotnējās sanāksmes norises vietu un laiku, kā arī informāciju par pieslēgšanos sanāksmei tiešsaistē. Ierosinātājs sākotnējo sanāksmi rīko hibrīdformā (sanāksme, kur daļa tās dalībnieku var atrasties klātienē (parasti – sanāksmju telpā), bet pārējie var pieslēgties attālināti), lai nodrošinātu pilnvērtīgu sabiedrības pārstāvju dalību gan klātienē, gan neklātienē formā, ne agrāk kā 10 dienas pēc publikācijas pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā. Ierosinātājs nodrošina sanāksmei atbilstošu tehnisko nodrošinājumu.”*.
10. Novērtējuma likuma 16. panta pirmā daļa paredz, ka pēc ierosinātāja rakstveida pieprasījuma kompetentā institūcija, kas konkrētajā gadījumā ir Aģentūra atbilstoši šā likuma 6. panta pirmajai daļai, izstrādā un nosūta ierosinātajam programmu, kas ietver prasības attiecībā uz informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu. Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 29. punkts noteic, ka paredzētās darbības ierosinātājs rakstisku pieprasījumu par programmas izstrādāšanu iesniedz Aģentūrā ne agrāk, kā pēc paziņojuma par sākotnējo apspriešanu publicēšanas atbilstoši šo noteikumu 22.1. apakšpunktam.

Izvērtētā dokumentācija:

Dienesta 2025. gada 11. augusta vēstule Nr. 2.3/AP/7204/2025 un tās pielikumā pievienotais Ierosinātājas 2025. gada 4. augusta iesniegums Nr. 4.1-2_04sf_280_25_368 ietekmes uz vidi sākotnējam izvērtējumam un tā pielikumi: zemes robežu plāna kopija, Zemesgrāmatas nodalījuma noraksts, smilts-grants un smilts atradnes “Lorupe 2” novietojuma plāns, krājumu aprēķina laukuma plāns un ģeoloģiskie griezumī, 2012. gada 18. maija Valsts nekustamā īpašuma pārvaldīšanas līguma kopija un pilnvara.

Lēmums:

Piemērot akciju sabiedrībai “Latvijas valsts meži”, reģ. Nr. 40003466281, paredzētajai darbībai – derīgo izrakteņu (smilts un smilts-grants) ieguvei atradnē “Lorupe 2”, nekustamā īpašuma “Silciema meža masīvs” (kadastra Nr. 80640070842) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 80640070825, Inčukalna pagastā, Siguldas novadā – ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punkts, 7. pants, 14.¹ panta 1.¹ daļa, 15. pants, 1. pielikuma "Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams" 25. punkts.

Lēmuma pārsūdzēšana:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 14.¹ panta otrajai daļai un Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 189. panta pirmajai daļai šo Aģentūras lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot sūdzību Administratīvās rajona tiesas atbilstīgajā tiesu namā (APL 189. panta pirmā daļa) pēc pieteicēja adreses (juridiskā persona – pēc juridiskās adreses). Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70. panta pirmā daļa).

Direktore

D. Avdejanova

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Anete Liepiņa
anete.liepina@eva.gov.lv

Lēmums nosūtīts arī:

1. Siguldas novada pašvaldībai, *e-adresē*;
2. Valsts vides dienestam, *e-adresē*;
3. Dabas aizsardzības pārvaldei, *e-adresē*.